

Phước Bửu - ngôi chùa trong lòng di tích tháp cổ Vĩnh Hưng

ISSN: 2734-9195 09:33 29/05/2025

Chùa Phước Bửu với tuổi đời hơn trăm năm lặng lẽ hành đạo bên cạnh Tháp cổ Vĩnh Hưng – di sản ngàn năm.

Tác giả: **Nguyễn Thành Công**

Tôi trở lại Vĩnh Hưng – vùng lúa trù phú của tỉnh Bạc Liêu vào một sáng cuối tháng năm. Nơi đây có một ngôi chùa thật đặc biệt bởi không chỉ là một chốn tu hành thanh tịnh mà nó còn nằm gọn trong lòng Khu di tích kiến trúc nghệ thuật cấp quốc gia đặc biệt Tháp cổ Vĩnh Hưng, tọa lạc tại ấp Trung Hưng 1B, xã Vĩnh Hưng A, huyện Vĩnh Lợi, tỉnh Bạc Liêu.

Ngọn tháp gần 1.300 năm tuổi, ẩn chứa bao điều kỳ bí về một nền văn minh rực rỡ đã từng hiện hữu nơi vùng châu thổ này.

Tháp cổ Vĩnh Hưng được các nhà nghiên cứu xác định xuất hiện từ khoảng thế kỷ thứ VIII, tức trước cả khi chủ quyền Việt Nam được xác lập tại khu vực Nam Bộ.

Trải qua hàng thế kỷ phong sương, ngọn tháp vẫn hiên ngang đứng giữa trời xanh, như một chứng tích sống động của lịch sử.

Sách Non nước Việt Nam (Tổng Cục Du lịch, NXB. VHTT, Hà Nội, 2003) cho biết tháp Vĩnh Hưng là di tích kiến trúc cổ duy nhất của người Khmer Nam Bộ được bảo tồn ở đồng bằng sông Cửu Long. Các nhà khảo cổ học đã phát hiện nhiều hiện vật trong khu vực tháp, đặc biệt có tấm bia khắc chữ Phạn ghi rõ tháng Karhila năm 814, tương ứng năm 892 sau Công nguyên và tên vua Yacovan-Man, thế kỷ thứ IX.

Tháp Vĩnh Hưng hình chữ nhật, một cạnh dài 5,6m; cạnh kia dài 6,9m, cao 8,9m, xây bằng gạch ghép khít lại.

Vị trí các công trình cổ trong khu vực quanh tháp cũng được ghi nhận và đánh dấu tương đối rõ ràng.

Ảnh: internet.

Khi được xếp hạng là di tích kiến trúc nghệ thuật cấp quốc gia đặc biệt, Tháp cổ Vĩnh Hưng được bao quanh bằng tường rào kiên cố, có hệ thống bảo vệ và nhà trưng bày phục vụ nghiên cứu, tham quan. Tường rào ấy không chỉ ôm lấy ngọn tháp, mà còn "ôm trọn" một ngôi chùa nhỏ bên cạnh – Chùa Phước Bửu, hay còn gọi thân thuộc là “Chùa Tháp”.

Anh Khoa – người đã gắn bó 20 năm, chia sẻ: *“Trước khi làm bảo vệ cho khu di tích này, tôi từng ở nhờ trong chùa. Chùa này có khoảng 120 năm tuổi, tức là trẻ hơn rất nhiều so với tuổi 1.300 năm của ngọn tháp.”*

Ảnh: internet.

Ngôi chùa mộc mạc, không quá quy mô, nhưng mang đậm tinh thần làng quê Nam Bộ: đơn sơ, gần gũi, và thấm đẫm hơi thở đạo vị. Chùa xây nhỏ, sân trước có tượng Bồ tát Quán Thế Âm, điện Phật tôn trí tượng đức Bồn sư Thích Ca, đức Phật A Di Đà và Bồ tát Quán Thế Âm.

Năm xưa, tôi từng có duyên ghé thăm chùa, gặp một sư cô trụ trì. Sư cô đón khách bằng bữa cơm chay đậm bạc và kể về tích xưa, chuyện chùa, chuyện tháp qua lời truyền miệng của dân làng. Tôi vẫn nhớ rõ sau chùa có một cây khế cổ thụ, trái trĩu cành. Hôm ấy, tôi đạp xe ra về với túi khế đầy, món quà quê giản dị mà đầy ân tình.

Thời gian qua đi, sư cô Diệu Trang – vị trụ trì năm xưa đã viên tịch. Ngôi chùa trải qua một giai đoạn hoang phế. Nhưng hôm nay, Phước Bửu đã có sinh khí mới. Tôi gặp một vị Đại đức đang hành trì tại chính điện. Dáng thầy trẻ, ánh mắt sáng và trầm tĩnh. Bên bàn trà, thầy cho biết mình nhận trách nhiệm trông nom ngôi chùa sau thời gian dài vắng trụ trì. Với tâm nguyện hoằng pháp và phục hồi đạo tràng, thầy từng bước ổn định sinh hoạt tu học, tổ chức các Phật sự đúng quy cách một cơ sở trực thuộc Giáo hội Phật giáo Việt Nam.

Ảnh: internet.

Điều đáng mừng, theo lời vị Đại đức, là hiện nay Chùa Phước Bửu đã được chính thức công nhận là cơ sở thuộc Giáo hội Phật giáo Việt Nam, có pháp nhân rõ ràng. Trụ trì là Thượng tọa Thích Giác Nghi – Trưởng ban Trị sự Phật giáo tỉnh Bạc Liêu. *“Tôi chỉ là người được giao phó ở đây quản lý, chăm lo hương khói.”* – thầy nói, giọng nhẹ mà chân thành.

Chùa Phước Bửu với tuổi đời hơn trăm năm lặng lẽ hành đạo bên cạnh Tháp cổ Vĩnh Hưng – di sản ngàn năm.

Một ngôi chùa sống động, hiện hữu trong không gian tưởng chừng chỉ thuộc về dĩ vãng.

Trong sự giao hòa ấy, cổ kính và hiện đại, tín ngưỡng bản địa và Phật giáo, quá khứ và hiện tại... đã đan xen, nâng đỡ nhau một cách hài hòa.

Ảnh: internet.

Nơi đây, du khách đến tham quan tháp cổ, lại có thể dừng chân bên mái chùa, thấp nén hương tưởng niệm, lắng lòng trong tiếng chuông chiều. Và chính người tu – dù là một Đại đức trẻ tuổi – cũng đang góp phần giữ gìn hồn di sản bằng cách hành trì trong chính pháp, nuôi lớn sự tỉnh thức giữa lòng đời.

Tháp cổ ngàn năm tuổi vẫn đứng đó trầm mặc và uy nghiêm. Chùa trăm tuổi vẫn ở đó an yên và gần gũi. Một không gian mà đạo và đời quyện vào nhau, như dòng phù sa vẫn ngày đêm bồi đắp cho vùng châu thổ này không chỉ lúa gạo, mà còn cả giá trị tâm linh và văn hóa.

Tác giả: **Nguyễn Thành Công**